

לנפקד כפילא, משום דלא נפיש כפליהו
[אין כפל הכלים מרובה], כלומר: הרי אין
הגנב משלם אלא כפל ולא ארבעה או
חמשה כבהמה —

אבל בהמה, שיש בה יותר מתשלומי כפל,
דהרי כי טבח ומכר הגנב משלם תשלומי
ארבעה וחמשה, אימא: לא מקני ליה אפילו
כפילא, וכל שכן את תשלומי הארבעה
וחמשה. (4)

לפיכך צריכא הן בהמה והן כלים!

מתקיף לה רמי בר המא על דין משנתנו: (5)

והא אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם,
ואיך מקנה המפקיד את תשלומי הגנב
לנפקד קודם שנתחייב בהם הגנב! (6)

[מקנה המפקיד לנפקד את הכפל], ומשום
דנפיש טירחה של בהמה [רב טרחתה של
שמירת בהמה] לעיולה ולאפוקה [להכניסה
ולהוציאה]; ומשום שטרח בה הנפקד הרבה,
לכן מקנה הוא לו את תשלומי הגנב.

אבל כשהפקיד אצלו כלים דלא נפיש
טירחיהו [אין טרחת הנפקד רבה בשמירת
כלים] —

אימא, הייתי אומר שלא מקני ליה המפקיד
את הכפילא, ואף ששילם; לכך הוצרך התנא
לשנות כלים.

ואי תנא רק כלים [אילו שונה היה התנא
כלים בלבד]:

הה אמינא: כלים הוא דקמקני ליה המפקיד

6. בתוספות הכריחו, שאף לפי סברת הגמרא
בקושייתה [קודם שתירצה הגמרא, שהוא מקנה
לו את הבהמה עצמה בשעת משיכה], אין
הפירוש שהוא מקנה לו את הכפל במעות שהוא
משלם, אלא שבשעת משיכה מקנה הוא לו את
הבהמה לענין הכפל, [פרה לכפילא].

ומלשונו של רש"י בד"ה דמקני ליה כפילא:
"הבעלים מקנים לשומר כפל העתיד להשתלם,
כדאמר לקמן: שבשעה שמסרה לו לשמור, על
מנת כן מסרה, שאם תגנב וירצה וישלם יהא
כפל שלו", משמע, שביאור זה נכון אפילו לפי
ההוה אמינא של הגמרא, ובהכרח כדברי
התוספות; וביותר מבואר כן ברש"י לד א ד"ה
מי ימר דמגנבא, שכתב: "דעל כרחך משעת
מסירה בעי לאקנוייה, שמשכה ממנו על מנת
כן", הרי שאף לפי ההוה אמינא מפרש רש"י,
שבמשיכת הבהמה קנה את הכפל, ואם כן מוכח
מדברי רש"י שהוא מפרש כהתוספות שלפי
ההוה אמינא הוא מקנה לו את ה"פרה לכפילא".

4. [יש לבאר את הסברא שמשום חיוב ארבעה
וחמשה אינו מקנה לו אפילו את הכפל
[וכדמשמע לשון הגמרא], שהוא משום שזכות
הנפקד בכפל היא משום שהמפקיד מקנה לו את
הבהמה, וממילא זוכה הוא בכפל ובארבעה
וחמשה [וכפי שמתבאר בפשטות בהמשך
הסוגיא]; ואם כן, אם יקנה לו את הבהמה לזכות
בה את הכפל, הרי ממילא יזכה הנפקד גם
בארבעה וחמשה אם יטבחנה הגנב, שהרי את
של הנפקד הוא טובח, ולפיכך הייתי אומר, שאף
את הכפל אינו מקנה לו].

5. כן פירש רש"י; והריטב"א תמה על זה,
שלשון "מתקיף לה" לא מצינו בשום מקום
קבוע על משנה! [וראה בזה בהגהות מהר"ב
רנבורג, וב"אוצר מפרשי התלמוד"].

ולכן פירש, שעל המשנה לא הוקשה לגמרא,
כי היה אפשר לפרש שתקנת חכמים היא, ולא
הוקשה לגמרא אלא משום שבצרכותא של
הגמרא מבואר שהמפקיד מקנה את הכפל.